

عنوان مقاله:

مهارت‌های دین‌مدارانه سازگاری انسان با گرمایش و خشکی‌گرایی آب و هوا در سیمای معماری بومی ایران مرکزی

محل انتشار:

چهارمین کنگره بین‌المللی جغرافیدانان جهان اسلام (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

غلامرضا براتی - دانشگاه شهید بهشتی دانشکده علوم زمین تهران

امیدعلی مرادی - دانشگاه رازی دانشکده ادبیات و علوم انسانی کرمانشاه

خلاصه مقاله:

میلیونها مسلمان در سرزمینهایی از کشورهای اسلامی می‌زیند که کمربند بیابانی گرم و خشک جهان از حدود 5 هزارسال پیش، بر آن گسترش یافته است بررسی موردی الگوهای معماری مسکنی که ایشان را در خود جای داده، در مناطق ایران مرکزی به عنوان بخشی از این کمربند از دیرباز، جلوه گاه دین باوری، دانش و هنر ساکنان است دراین پژوهش سعی شد تا پیوندهای سه جانبه ی دین، آب و هوا و معماری در مسکن بومی هفت شهر نمونه در گستره ایران مرکزی جستجو شود این مهم نخست در چهارچوب گردآوری داده های کتابخانه ای و میدانی به صورت بازدید از مسکن بومی و استخراج داده های بومی شهرهای برگزیده از 1977 تا 1986 و سپس تعیین رهنمودهای اقلیمی ساخت مسکن انجام پذیرفت. برپایه نتایج بدست آمده رونگرایی، یکپارچگی، تفکیک اندرونی از بیرونی و سردرهای دارای پاگرد نتیجه هماهنگی میان باورهای دینی - فرهنگی شامل رعایت حرم خانواده و نگاهداری از نگاه بیگانگان، دستگیری از رهگذران خسته و آیین همیاری از یک سو و ویژگیهای آب و هوایی شامل تغییرات چشمگیر درجه حرارت، تشعشع شدید و زاویه بلند آفتاب به ویژه در تابستان و وزش توفانهای ماسه ای از سوی دیگر است که در سیمای مسکن کهن این سرزمین خود را نشان میدهد از این رو با توجه به ناکارایی الگوهای مسکن امروزی در تامین آرامش روح و جسم ساکنان که خود ناشی از ناسازگاری مضاعف این مسکن با باورهای دینی و شرایط آب و هوایی است می‌توان به ساخت مسکن با بکارگیری هماهنگ مصالح جدید و سبکهای کهن به عنوان راهکاری میانه و بهینه نگریست.

کلمات کلیدی:

دین، آب و هوا، معماری بومی، ایران مرکزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/82789>

